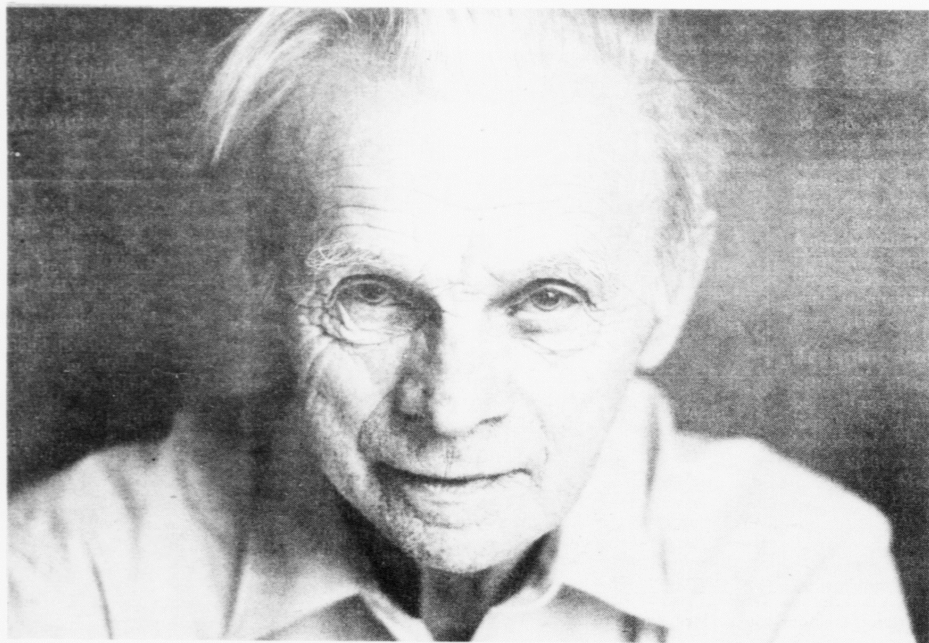

Arbeiðsmaður í 60 ár

— Eg havi bara gott at bera øllum, sigur Albert Hansen í Havn, sum í vikuni fylti 80 ár. Hugsjónir sínar heldur hann fast við

Albert Hansen er væl fyri og fróur, tá vit vitja dagin eftir ein stóran 80 ára føðingardag. Tað er borðreitt við kaffi og køkum, og stovan er øll á tremur við blómum og øðrum heilsanum, sum hann hevur fingið frá vinum, kenningum og gomlum arbeiðsfeløgum.

Albert gavst at arbeiða fyri tveimum árum síðan. Heima er tó altíð okkurt at taka hondina í. Dóttur og dótturmaður bógva saman við honum. Serliga um summarið er tað urtagarðurin at røkja, húsini skulu onkuntíð málást, og higartil hevur hann eisini máláð tak.

Nógv veit hann at siga frá øllum árunum, hann hevur búð í Havn. Sjálvt um tað onkuntíð hevur verið smáligt, hevur hann valt at minnst mest tað góða. Og hann hevur bara gott at bera øllum teimum, hann hevur arbeitt saman við.

10 fólk í húsi

— Eg eri uppvaksin í Havn, føddur á Landavegnum 25. november 1907. Pápi mín, sum var útróðrarmaður, var úr Kirkjubø. Mamma var úr Vestmanna. Vit vóru átta systkin, fimm dreingir og triggjar gentur. Nú eru vit

bara tveir eftir, Villi og eg. Húsini hjá okkum stóðu har, sum Málingahandilin nú stendur. Tað vóru vanlig smá hús, og ringt var at húsast hjá 10 fólki, men altíð var rúm fyri einum gesti kortini.

Pápi róði út, og hann hevði altíð fisk heim við sær. Í hjallinum hekk altíð turrur fiskur og grind, og har var eisini torv. Hjallurin gekk mestsum inn í køkin.

Vatn høvdu vit ikki inni ta fyrstu tíðina. Vit máttu ganga oman til ein krana. Har fóru tey vaksnu, og haðani máttu vit bera vatnið. Tað gingu nógv ár, til vit fingi vatn inn í húsini, og tað lætti væl um.

Fritt á Landavegnum

— Vit høvdu tað so fritt í minum dreingjaárum. Vit kundu fara, hvagar vit vildu, bara vit søgdu frá og vóru aftur til ásettu tíð. Longri uti á Landavegnum var ein á, ið vit kallaðu Ekkua. Hon gekk heilt uppi frá varðanum. Í ánni var gott hjá okkum at baksast, at fanga sil og sovorðið. Har vóru traðir við hegni allan vegin, og sjáldan var nakað, ið forðai, at vit kundu fara gjøgnum tær.

Av tí at pápi var úr

Vit fingi góðan lærdóm í Kommunuskúlanum. Læran, sum eg fekk, hongur við enn. Tey blivu við at jabba tað sama, til vit dugdu tað fullkomiliga uttanat

Kirkjubø, komu ofta haðani fólk inn til okkara at skifta úr húðaskóm og fáa sær ein drekkamunn. Rossini, sum tey komu við, blivu standandi uttan fyri hjá okkum. Tað var nakað fyri okkum smadreingir.

Men tað broyttist alt uttan um. Tað komu vegir allastaðni, trøini hvurvu, og meira bleiv bygt. Vit vuku og broyttust samstundis. Og tá leitaðu vit oman til sjógvin og fóru at ganga á seiðaberg. Barnaárini vóru ikki so galin. Eg havi í hvussu er bara góð minni.

Kommunuskúlin var góður

— Vit fóru sjálvsagt í skúla. Í Kommunuskúlan, har býráðsskrivstovan nú er. Tað var spennandi at fara í skúla.

Vit fingi góðan lærdóm í Kommunuskúlanum. Læran, sum eg fekk har, hongur fest enn. Tey blivu

við at jabba tað sama, til vit dugdu tað fullkomiliga uttanat.

Albert minnst fleiri góðar lærarar.

— Vit høvdu Waagstein í landalæru, sangi og fimleiki. Hann dugdi eisini so væl at tekna og mála. Tá vit høvdu timar í landalæru, skuldu vit tekna kortið av Føroyum og seta bygdirnar á. Upp á tann mátan fingi vit so einastandandi gott innlit í okkara landasøgu.

Hinar lærararnar gloymi eg heldur ikki. Kamban var roknilærari, ein góður lærari. Hverja ferð vit komu inn um skúlagáttina, so spurdi hann: Triggjar ferðir sjei? Fimm ferðir fimm? og vit skuldu svara beinan vegin. Vit skuldu duga alt.

So høvdu vit Jensen, yvirlæraran, og Hans Marius Wenningsted. Allir góðir lærarar. Bibliusøgu og sangir, tað dugdu vit alt uttanat. Alt á danskum. Sjálvt í dag, so

Mær dámdi betur í Kommunuskúlanum. Í Realskúlanum komu næstan bara børnini hjá teimum ríku. Fleiri teirra áttu ikki at sloppið í Realskúlan, men tey høvdu altíð fyrirminin, og summir lærarar hildu bara við teimum. Í Kommunuskúlanum vóru øll líka

nógv ár seinni, dugi eg betur teir sangirnar, enn eg dugi teir føroysku. Føroyskt lærdu vit ongantíð í Kommunuskúlanum, men har varð tosað føroyskt.

Eg var yngstur av dreingjunum í familjuni, tí slapp eg í Realskúlan. Foreldrin høvdu ikki ráð til tað fyrr, og tí slapp eingin av hinum. Eg var nú ikki so fegin um tað sjálvur, men foreldrin vildu hava meg at fara í realskúlan.

Tað var ikki fyrr enn eg kom í realskúlan, at lærararnir kundu velja millum føroyskt og danskt. Í Realskúlanum, minnst eg, at vit høvdu ein lærara, sum æt Bush. Vit skuldu upp at greiða frá á danskum. Í Kommunuskúlanum høvdu vit lært væl at skriva og lesa danskt, men vit dugdu ikki at tosa tað. Skilti Bush okkum ikki, so segði hann: «Tal dansk, din hund!» Soleiðis var tað tá.

Eg skal tó einki ringt siga um lærararnar í Realskúlanum. Vit lærdu føroyskt. Tað var serliga próvstínum fyri at takka. Hann varð tó átaladur og klagaður fleiri ferðir, tí hann brúkti føroyskt.

Har var eisini ein fimleikarlærari, Kielrik. Øllum dámdi hann líka væl. Hann fór við skúlaflokkunum út á bygd. Serliga minnst eg eina ferðina, vit gingu úr Skopun til Sand og aftur. Tað var ein góður maður.

Men mær dámdi betur í Kommunuskúlanum. Í Realskúlanum komu næstan bara børnini hjá teimum ríku, teimum, sum áttu nóg mikið av pengum. Fleiri teirra áttu ikki at sloppið í Realskúlan, men tey høvdu altíð fyrirminin, og summir lærarar hildu bara við teimum. Í Kommunuskúlanum var tað óðrvisi. Har vóru øll líka.

Til Lamb-Jóannes

— Tá eg hevði fingið realprógvið, noyddist eg

sjálvandi út at arbeiða. Eg fekk pláss hjá Lamba-Jóannes, sum hevði stóran handil, har SHJ Radio-handil nú er. Tað mundi vera størsti handilin í bynum tá. Beint hinumegin var Karl hjá Vága-Heima og handilin í Vágsbotni var longur niðri.

Í fyrstuni vóru vit tveir í handlinum, Niels Pauli av Argjum og eg. Tá eg byrjaði har, fekk eg at vita, hvat tað var at hava real-prógvið, um Lamba-Jóannes nú meinti tað sum skemt ella álvara. Hann kom til mín við øllum bókunum, sum høvdu við handilin at gera: «Tú hevur real-eksamen, hetta eru smáttariir fyri teg!» Eg hevði ikki áður gloppað nakrari sovorðnari bók, men eg var so mikið vaksin, 18 ár, at eg dugdi at siggja, hvussu hini høvdu gjørt frammanundan.

Stásfólk

— Tað var ein stórur handil. Øll keyptu har. Tað mesta var upp á kontrabók, og alt skuldi skrivast upp hverja ferðina. Ongantíð veit eg um, at konurnar skrivaðu nakad.

Fólkini í Bø vóru so vorðin stásfólk. Tær gomlu konurnar — eg helt tær í hvussu er vera gamlær — allar vóru líka fittar. Tá tær komu at keypa, fortaldu tær, at nú skuldu tær gera sandkaku, søgdu hvat skuldi brúkast, og til endast vistu vit, hvat tær skuldu hava. So við og við lærdu vit uppskriftirnar uttan at.

Alt í handlinum var í leysari vekt, mjøl, sukur, sápa og smør. Mjølð og sukríð skuldi koyrast upp í stórar skuffur um morgunin, áðrenn handilin læt upp. Kryddariini skuldu vit viga av í kvint (5 gr.) og lodd (15 gr.) og koyra upp í kramarhús.